

ส24101 สังคมศึกษา 4

รายวิชาพื้นฐาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เวลา 80 ชั่วโมง

การศึกษาเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาในฐานะที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ เป็นศูนย์รวมการทำความดี และพัฒนาจิตใจ เช่น ฟีกสมาธิ สวดมนต์ เป็นสถานที่ประกอบศาสนพิธีและเป็นแหล่งทำกิจกรรมทางสังคม ความสำคัญของสถานที่ทางศาสนา ทบพวนพุทธประวัติ เกี่ยวกับการตรัสรู้ การประกาศธรรม ได้แก่ โปรดชฎิล โปรดพระเจ้าพิมพิสาร พระอัครสาวกการแสดงโอวาทปาฏิโมกข์ พระอรุณเวลกัสสปะ ฎีกุฑุสทกชาดก มหาอุกกุสชาดก สมเด็จพระมหิตลาธิเบศรคฤศนเดชาวิกรม พระบรมราชชนก สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี พระรัตนตรัย ศึกษาหลักธรรม ศรัทธา ๔ พุทธคุณ ๓ หลักกรรม หลักไตรสิกขา โอวาท ๓ เบญจศีล ทุจจริต ๓ เบญจธรรม สุจจริต ๓ พรหมวิหาร ๔ กัตถุญกตเวทิต่อประเทศชาติ มงคล ๓๘ การบริหารจัดการและเจริญปัญญา พุทธศาสนสุภาษิต ตัวอย่างการทำความดีของตนเองและบุคคลในครอบครัว ในโรงเรียนและชุมชน การสวดมนต์ไหว้พระสรรเสริญ คุณพระรัตนตรัยและแผ่เมตตา ความหมายของสติสัมปชัญญะ สมาธิและปัญญา วิธีปฏิบัติของการบริหารจัดการและเจริญปัญญา การยืน การเดิน การนั่ง และการนอนอย่างมีสติ การกำหนดรู้ความรู้สึก เมื่อตาเป็นรูป หูฟังเสียง จมูกดมกลิ่น ลิ้มรส กายสัมผัสสิ่งที่มากระทบ ใจรับรู้ธรรมารมณ์ มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียน หลักธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ ศึกษาประวัติศาสดา พระพุทธเจ้า มุฮัมมัด พระเยซู ความรู้เบื้องต้นและความสำคัญของศาสนสถาน การแสดงความเคารพต่อศาสนสถาน การบำรุงรักษาศาสนสถาน การปฏิบัติตนที่เหมาะสมต่อพระภิกษุ การยืน การเดิน และการนั่งที่เหมาะสมในโอกาสต่าง ๆ การอาราธนาศีล การอาราธนาธรรม การอาราธนาพระปริตร ระเบียบพิธีและการปฏิบัติตนในวันธรรมเสวนะ

การศึกษาเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมประชาธิปไตยของชุมชน เช่น การรณรงค์การเลือกตั้ง แนวทางการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน เช่น อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สาธารณสมบัติ โบราณวัตถุ และโบราณสถาน การพัฒนาชุมชน การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี บทบาทและความรับผิดชอบของผู้นำ บทบาทและความรับผิดชอบของผู้ตามหรือสมาชิก การทำงานกลุ่มให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ และประโยชน์ของการทำงานเป็นกลุ่ม สิทธิพื้นฐานของเด็ก เช่น สิทธิที่จะมีชีวิต สิทธิที่จะได้รับการปกป้อง สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา สิทธิที่จะมีส่วนร่วม วัฒนธรรมในภาคต่างๆ ของไทยที่แตกต่างกัน เช่น การแต่งกาย ภาษา อาหาร ปัญหาและสาเหตุของการเกิดความขัดแย้งในชีวิตประจำวัน แนวทางการแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี อานาจอธิปไตย ความสำคัญของการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย บทบาทหน้าที่ของพลเมืองในกระบวนการเลือกตั้ง ทั้งก่อนการเลือกตั้ง ระหว่าง

การเลือกตั้ง หลังการเลือกตั้ง สถาบันพระมหากษัตริย์ในสังคมไทย ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์
ในสังคมไทย

การศึกษาเกี่ยวกับสินค้าและบริการที่มีอยู่หลากหลายในตลาดที่มีความแตกต่างด้านราคาและ
คุณภาพ ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการที่มีมากมายซึ่งขึ้นอยู่กับผู้ซื้อ ผู้ขายและตัวสินค้า
เช่น ความพึงพอใจของผู้ซื้อ ราคาสินค้า การโฆษณา คุณภาพของสินค้า สิทธิพื้นฐานของผู้บริโภค สินค้า
และบริการที่มีเครื่องหมายรับรองคุณภาพ หลักการและวิธีการเลือกบริโภค หลักการของเศรษฐกิจ
พอเพียง การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตเช่น การแต่งกาย การกินอาหาร
การใช้จ่าย อาชีพ สินค้าและบริการต่างๆ ที่ผลิตในชุมชน การพึ่งพาอาศัยกันภายในชุมชนทางด้าน
เศรษฐกิจ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อ ผู้ขาย การกู่หนี้ยืมสิน การสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนด้วยการ
ใช้สิ่งของที่ผลิตในชุมชน ความหมายและประเภทของเงิน หน้าที่เบื้องต้นของเงินในระบบเศรษฐกิจ
สกุลเงินสำคัญที่ใช้ในการซื้อขายแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ

การศึกษาแผนที่/ภาพถ่าย ลักษณะทางกายภาพของจังหวัดตนเองตำแหน่ง ระยะทางและทิศ
ของทรัพยากรและสิ่งต่าง ๆ ในจังหวัดของตนเอง แผนที่แสดงความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ที่มีอยู่
ในจังหวัด ลักษณะทางกายภาพ (ภูมิลักษณะหรือภูมิประเทศและภูมิอากาศ) ที่มีผลต่อสภาพของสังคม
ของจังหวัด สภาพแวดล้อมทางกายภาพของชุมชนที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในจังหวัด เช่น
ลักษณะบ้าน อาหาร การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมในจังหวัดและผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง เช่น
การตั้งถิ่นฐาน การย้ายถิ่น การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในจังหวัด

โดยการสังเกต ศึกษาค้นคว้า อภิปราย ซักถาม แสดงความคิดเห็น รวบรวมข้อมูล สืบค้น
ข้อมูล สรุปใจความสำคัญ เปรียบเทียบกระบวนการทางสังคม กระบวนการสืบค้น กระบวนการกลุ่ม และ
กระบวนการแก้ปัญหา

เพื่อให้ตระหนักเห็นคุณค่า ประโยชน์ ภูมิใจ ชื่นชม ยอมรับ เสนอแนวทางปฏิบัติ ปฏิบัติตน
ในการทำความดี เพื่อเป็นหลักในการดำเนินชีวิตของตนเอง และเพื่อการบริหารจิตและเจริญปัญญาของ
ศาสนาที่ตนนับถือ ศีลธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม บังคับจิตของตนเองได้ เข้าร่วมศาสนพิธี พิธีกรรม
ในวันสำคัญทางศาสนาด้วยความเต็มใจและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัด

ส 1.1 ป.4/1, ป.4/2, ป.4/3, ป.4/4, ป.4/5, ป.4/6, ป.4/7, ป.4/8

ส 1.2 ป.4/1, ป.4/2, ป.4/3

ส 2.1 ป.4/1, ป.4/2, ป.4/3, ป.4/4, ป.4/5

ส 2.2 ป.4/1, ป.4/2, ป.4/3

ส 3.1 ป.4/1, ป.4/2, ป.4/3

ส 3.2 ป.4/1, ป.4/2

ส 5.1 ป.4/1, ป.4/2, ป.4/3

ส 5.2 ป.4/1, ป.4/2, ป.4/3

รวม 30 ตัวชี้วัด